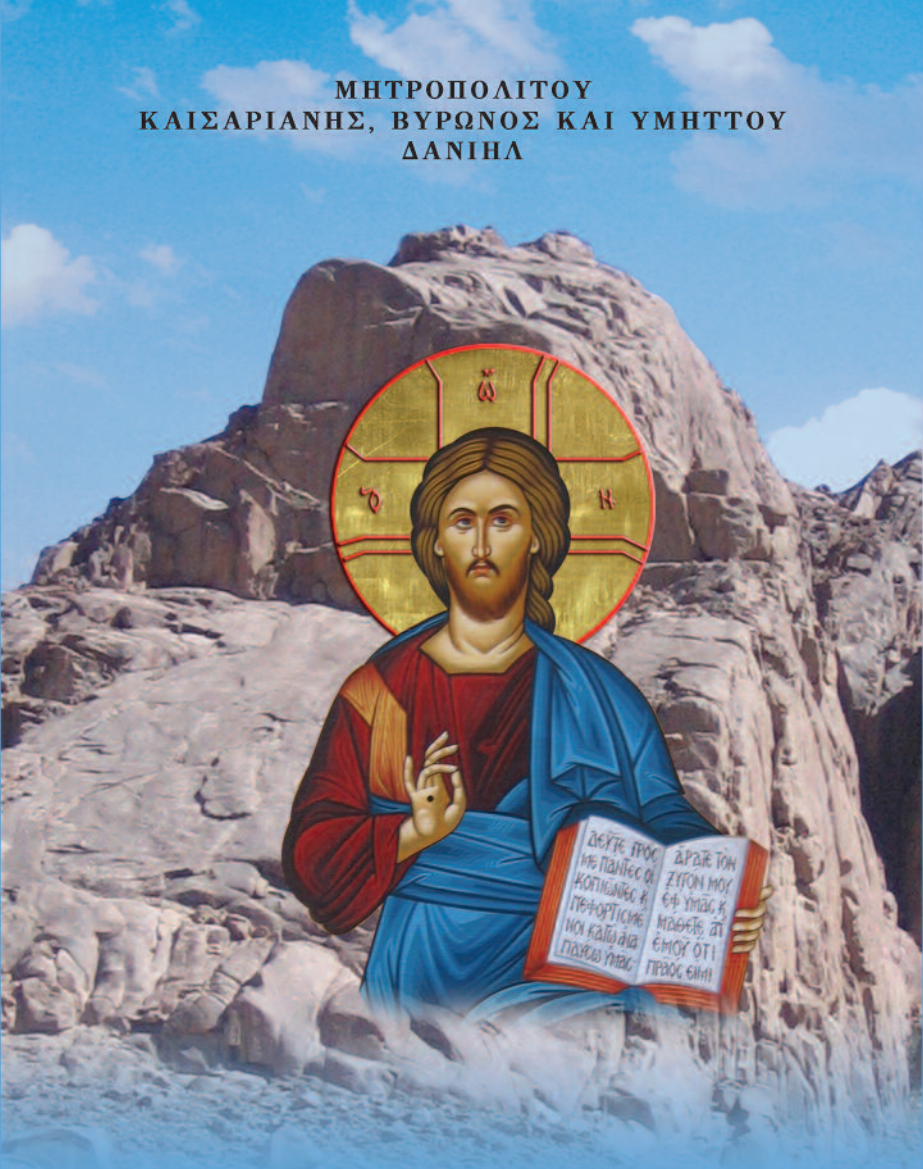
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

Η ΠΙΣΤΗ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2012

Η ΠΙΣΤΗ

Σειρά: «Ἐνοριακὲς Πανηγύρεις» ἀριθμ. 12

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

Η ΠΙΣΤΗ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2012

Η ΠΙΣΤΗ

Κείμενον:
Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Στοιχειοθεσία, Διακόσμησις, Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως:
Ἀδελφότης Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγ. Ἰωάννου Προδρόμου
Καρέα

Copyright:
Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ.
Λεωφόρος Φορμίωνος 83, Τ.Κ. 161 21 Καισαριανὴ
Τηλ.: 210.72.24.123
www.imkby.gr e-mail: info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-59-0

Περιεχόμενα

Πρόλογος 7

Εἰσαγωγικό 11

1. Πῶς ἐκδηλώνεται ἡ πίστη 13

2. Πίστη· Δῶρο καί Ἀπαίτηση 17

3. Ἡ πίστη σέ κίνδυνο 31

4. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, τό ἀντικείμενο τῆς πίστεως 35

5. Ἡ πίστη τῆς Ἐκκλησίας 43

6. Ἡ σωτηρία διά τῆς πίστεως 49

7. Πίστη μέχρι θανάτου 51

Ἐπίλογος 53

Προλογος

Τό βιβλιδάριο πού κρατᾶτε στά χέρια σας προσφέρεται στούς πιστούς ἀπό τούς Ἐφημερίους καί ὅλα τά στελέχη καί τούς συνεργάτες τῆς Ἐνορίας πού ἐργάζονται ἀφιλοκερδῶς ἐθελοντικά γιά τήν ἐν Χριστῷ προκοπή καί πνευματική κατάρτιση τῶν ἐνοριτῶν.

Ἔτσι μέ αὐτή τήν προσφορά δίνεται ἡ εὐκαιρία α) νά συσφιγχθοῦν οἱ πνευματικοί δεσμοί τῶν ἐνοριτῶν μέ τήν Ἐνορία τους καί τούς Ποιμένες τους, β) νά ἀναπτυχθοῦν ἐνδιαφέροντα θέματα πού συντελοῦν στήν καλλιέργεια τῶν ἐνοριτῶν καί στήν διαμόρφωση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἤθους τους, γ) νά γνωρίσουν οἱ ἐνορίτες τήν ὀρθόδοξη πνευματικότητα, ὅπως διδάχθηκε ἀπό τήν ἁγία Γραφή καί βιώθηκε ἀπό τούς ἐκκλησιαστικούς ἄνδρες κάθε ἐποχῆς, καί

δ) νά ἀνταποδώσει ἡ Ἐνορία στούς ἐνορίτες της, μέ τό μικρό αὐτό ἀντίδωρο τήν ἀγάπη τους καί τήν ποικίλη συμπαράστασή τους στά ἔργα τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς καί διακονίας.

Τονίζουμε γιά μία ἀκόμη φορά, ὅτι ἡ Ἐνορία ἀποτελεῖ κέντρο τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Στήν Ἐνορία οἱ πιστοί γνωρίζουν τόν Θεό Πατέρα, διδάσκονται τίς ἐντολές καί τό θέλημά Του, βιώνουν τό μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριο, ἁγιάζονται καί ἀναγεννιοῦνται ἀπό τό ἅγιο Πνεῦμα, ἀγωνίζονται ὅλοι μαζί τόν καλό ἀγώνα γιά τήν νέκρωση τῶν ἁμαρτωλῶν παθῶν καί τήν ἀπόκτηση τῶν ἀρετῶν.

Ἡ Ἐνορία εἶναι ἡ πύλη ἀπό τήν ὁποία θά εἰσέλθουν στήν αἰώνια βασιλεία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ.

Ἡ Ἐνορία ἔχει προστάτη καί ἔφορο τόν ἅγιο στόν ὁποῖο εἶναι ἀφιερωμένος ὁ ἐνοριακός ἱερός ναός· ἡ ζωή του, ἡ μαρτυρία του, ἡ διακονία του γίνεται πρότυπο γιά τούς ἐνορίτες γιά νά ἀκολουθήσουν τόν Κύριο κατά τόν ἀποστολικό λόγο:

« Ἔχοντας, λοιπόν, γύρω μας τόσο μεγάλη στρατιά μαρτύρων ἄς τινάξουμε ἀπό πάνω μας κάθε φορτίο, καί τήν ἁμαρτία πού εὔκολα μᾶς ἐμπλέκει, κι ἄς τρέχουμε μέ ὑπομονή τό ἀγώνισμα τοῦ δύσκολου δρόμου, πού

ἔχουμε μπροστά μας. Ἄς ἔχουμε τά μάτια μας προσηλωμένα στόν Ἰησοῦ, πού μᾶς ἔδωσε τήν πίστη, τήν ὁποία καί τελειοποιεῖ»*.

Τό θέμα τοῦ βιβλιδαρίου αὐτοῦ εἶναι ἡ πίστη πού πρέπει νά ἔχουν οἱ ἐνορίτες καί μέ τήν ὁποία ὀφείλουν νά στολίσουν τήν ψυχή τους.

Γράψαμε αὐτή τήν πνευματική μελέτη καί τήν προσφέρουμε στό πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας μέ τήν εὐχή καί τήν προσευχή νά ἀναδειχθοῦν στό πνευματικό στερέωμα ὡς αὐθεντικοί ἄνθρωποι πίστεως καί χριστιανικῆς ζωῆς.

Ἔγραφα στήν Καισαριανή
14 Σεπτεμβρίου 2012
ἑορτή τῆς ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

*«*Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν*» (πρός Ἑβραίους ιβ΄ 1-2).

Εισαγωγικο

Ἡ πίστη εἶναι ἡ δύναμη τῆς ψυχῆς πού ἐμπνέει καί διαπερνᾶ καί διαμορφώνει ὅλη τήν θρησκευτική ζωή τοῦ ἀνθρώπου.

Μέ τήν πίστη προσέρχεται ὁ ἄνθρωπος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Πίστη ζητεῖ νά τοῦ δώσει λέγοντας *«πρόσθες ἡμῖν πίστιν»*[1]. Στίς ἐνέργειες, πού ὁ Θεός πραγματοποιεῖ στά πλαίσια τοῦ χρόνου, ὁ ἄνθρωπος ἀπαντᾶ μέ τήν πίστη του. Βαδίζοντας στά ἴχνη τοῦ Ἀβραάμ, πού θεωρεῖται *«πατέρας πάντων τῶν πιστευόντων»*[2], οἱ δίκαιοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἔζησαν καί πέθαναν μέ τήν πίστη[3]

1. Λουκᾶ ια΄ 5.
2. Πρός Ρωμαίους δ΄ 11.
3. Πρός Ἑβραίους ια΄.

πού θά τήν τελειοποιοῦσε ὁ Ἰησοῦς Χριστός[4]. Μαθητές τοῦ Ἰησοῦ εἶναι ὅσοι πίστεψαν[5] καί ὅσοι θά πιστεύουν[6].

4. Πρός Ἑβραίους ιβ΄ 2.
5. Πράξεων β΄ 44.
6. Πρός Θεσσαλονικεῖς Α΄ α΄ 7.

1. Πως Εκδηλωνεται η Πιστη

Ἡ πίστη σύμφωνα μέ τήν Ἁγία Γραφή ἐκδηλώνεται μέ δύο τρόπους:

α΄. Μέ τήν ἐμπιστοσύνη, πού δείχνει ὁ ἄνθρωπος καί ἀπευθύνεται σ' ἕνα πρόσωπο πού θεωρεῖται *«πιστό»*, *δηλαδή ἄξιο ἐμπιστοσύνης* καί δεσμεύει ὁλόκληρο τόν ἄνθρωπο. Μέ αὐτή τήν ἔννοια ὁ Θεός εἶναι ἀξιόπιστος γιά τίς ὑποσχέσεις πού δίνει, κατά τό, «εἶναι ἀξιόπιστος Ἐκεῖνος πού ἔδωσε τήν ὑπόσχεση»[7] καί τό «ἐκεῖνο πού ὑπόσχεται ὁ Θεός, ἔχει τήν δύναμη καί νά τό ἐκπληρώσει»[8].

7. *«Πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος»* (πρός Ἑβραίους ι΄ 23).

8. *«Ὃ ἐπήγγελται δυνατός ἐστι καὶ ποιῆσαι»* (πρός Ρωμαίους δ΄ 21).

Ἐφ' ὅσον ὁ Θεός εἶναι ἀξιόπιστος, ὁ ἄνθρωπος πού πιστεύει, πού δείχνει ἐμπιστοσύνη στόν Θεό μένει σταθερός, ἀμετακίνητος σ' ὁλόκληρη τήν ζωή του. Δέν προβληματίζεται. Δέν ἀμφιβάλλει. Δέν ταλαντεύεται.

Συχνά ὁ ἀπόστολος Παῦλος, στίς ἐπιστολές του, τονίζει τήν ἀξιοπιστία τοῦ Θεοῦ, ὥστε οἱ χριστιανοί νά Τόν ἐμπιστευτοῦν.

«Ὁ Θεός, πού σᾶς κάλεσε νά ζεῖτε σέ κοινωνία μέ τόν Υἱό του, τόν Ἰησοῦ Χριστό τόν Κύριό μας, κρατάει τίς ὑποσχέσεις του»[9].

«Αὐτός πού σᾶς καλεῖ κρατᾶ τό λόγο του καί θά τόν κάνει πράξη»[10].

«Ἐάν ἐμεῖς δείχνουμε ἀπιστία, Ἐκεῖνος μένει πιστός σέ ὅσα ὑπόσχεται. Δέν μπορεῖ νά ἀρνηθεῖ τόν Ἑαυτό Του καί νά ἀθετήσει τούς λόγους Του»[11].

Οἱ πειρασμοί, διάφορα γεγονότα πού συμβαίνουν στήν ζωή τοῦ ἀνθρώπου, πού ὁ

9. *«Πιστὸς ὁ Θεὸς δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν»* (πρός Κορινθίους Α΄ α΄ 9).

10. *«Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει»*ι (πρός Θεσσαλονικεῖς Α΄ ε΄ 24).

11. *«Εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει· ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται»* (πρός Τιμόθεον Β΄ β΄ 10. 13).

ἴδιος δέν μπορεῖ νά τά ἑρμηνεύσει, πολύ περισσότερο νά τά δεχθεῖ, μπορεῖ νά μειώσουν ἤ νά ἐξαφανίσουν τήν ἐμπιστοσύνη του στόν Θεό. Καί σ' αὐτές τίς περιπτώσεις ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νά δείχνει ἐμπιστοσύνη. Αὐτό τό νόημα ἔχει καί ἡ προτροπή τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ στούς μαθητές Του *«πιστεύετε εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε»*[12].

β΄. Μέ τήν παραδοχή ἑνός λόγου ἤ ὁρισμένων σημείων, δηλαδή ἀποδεικτικῶν γεγονότων, πού ἐπιτρέπουν καί βοηθοῦν τόν πιστό νά προσεγγίσει πραγματικότητες, πού δέν εἶναι δυνατόν νά καταστοῦν ἀντιληπτές ἀπό τίς αἰσθήσεις του, κατά τό «πίστη σημαίνει σιγουριά γι' αὐτά πού ἐλπί- ζουμε καί βεβαιότητα γι' αὐτά πού δέν βλέπουμε»[13].

12. Ἰωάννου ιδ΄ 1.

13. *«Ἔστι δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων»* (πρός Ἑβραίους ια΄ 1).

2. Πιστη· Δωρο και Απαιτηση

Μέσα στήν ἱερή ἱστορία τῆς σωτηρίας πού ἐξελίσσεται στήν ἁγία Γραφή διαπιστώνουμε ὅτι, ἡ πίστη αὐξάνεται, προοδεύει, τελειοποιεῖται. Εἶναι συγχρόνως δῶρο ἀπό τόν Θεό στόν ἄνθρωπο καί ἀπαίτηση τοῦ Θεοῦ ἀπό τόν ἄνθρωπο.

Στό σύντομο διάγραμμα θά καταγράψουμε αὐτή τήν δύναμη τῆς πίστεως.

α΄. Ὁ Θεός τοῦ Ἀβραάμ ἐπισκέπτεται στήν Αἴγυπτο τόν δύστυχο λαό Του[14]. Καλεῖ τόν Μωυσῆ, τοῦ ἀποκαλύπτεται καί τοῦ ὑπόσχεται ὅτι θά εἶναι μαζί του γιά νά ὁδηγήσει τούς Ἰσραηλίτες στήν γῆ τους[15]. «*Τὸν*

14. Ἐξόδου γ΄ 13. 15. Ἐξόδου γ΄ 1-15.

γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν» ὁ Μωυσῆς ἀπαντᾶ στήν κλήση τοῦ Θεοῦ μέ μία πίστη πού ἄντεξε *«ἐκαρτέρησε»*[16] παρά τίς ἐκδηλωθεῖσες ἀδυναμίες[17].

Ὁ Μωυσῆς, ὡς μεσίτης μεταξύ Θεοῦ καί Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, κοινοποιεῖ στόν λαό τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ τά θαύματα πού τελοῦνται δείχνουν τήν προέλευση τῆς ἀποστολῆς του καί στηρίζουν τήν ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ στό σχέδιο τοῦ Θεοῦ.

Οἱ Ἰσραηλίτες καλοῦνται νά *«πιστεύσουν τῷ Θεῷ καί τῷ Μωϋσῇ τῷ θεράποντι αὐτοῦ»*[18] δείχνοντας ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη[19].

β΄. Στό Σινᾶ συνάπτεται ἡ Διαθήκη πού ἐπισφραγίζει αὐτή τήν ὑπεύθυνη συμμετοχή τοῦ Θεοῦ στήν ζωή καί τήν ἱστορία τοῦ Ἰσραήλ. Ὁ Θεός ὑπόσχεται νά ὁδηγήσει τούς Ἰσραηλίτες στήν γῆ τῶν πατέρων τους καί νά τούς εὐλογήσει γιά νά ζήσουν ἔχοντες

16. Πρός Ἑβραίους ια΄ 23-29.
17. Ἀριθμῶν κ΄ 1-12 καί Ψαλμοῦ 105, 32 καί ἑξῆς.
18. Ἐξόδου ιδ΄ 31, πρός Ἑβραίους ια΄ 29.
19. Ἀριθμῶν ιδ΄ 11, Ἐξόδου ιθ΄ 9.

εἰρήνη, ἀσφάλεια καί ὅλα τά ἀγαθά. Ὡς ἀντάλλαγμα ζητεῖ ἀπό τόν λαό τοῦ Ἰσραήλ, νά ὑπακούει στόν Λόγο τοῦ Θεοῦ[20]. Ἀκούω τόν Θεό σημαίνει ἀρχικά πιστεύω σ' Αὐτόν[21].

Ἡ Διαθήκη ἐπομένως ἀπαιτεῖ τήν πίστη[22]. Ἡ ζωή καί ὁ θάνατος τοῦ Ἰσραήλ θά ἐξαρτῶνται στό ἑξῆς ἀπό τήν ἐλεύθερη πιστότητά του[23] νά ἐπαληθεύσει τήν πίστη[24], πού τόν κατέστησε λαό τοῦ Θεοῦ.

γ΄. Παρά τίς ἀναρίθμητες ἀπιστίες τῶν Ἰσραηλιτῶν πού ὑφαίνουν τήν ἱστορία τῆς σαραντάχρονης πορείας τους στήν ἔρημο, τῆς κατακτήσεως τῆς Γῆς τῆς ἐπαγγελίας καί τῆς ἐγκαταστάσεώς τους στήν Χαναάν, ἡ περιπέτεια αὐτή μπορεῖ νά χαρακτηρισθεῖ ὡς ἐποποιία τῆς δυνάμεως τῆς πίστεως, ὅπως συνοψίζεται στήν πρός Ἑβραίους ἐπιστολή ὅτι:

«Μέ τήν πίστη ἔπεσαν τά τείχη τῆς Ἰε-

20. Ἐξόδου ιθ΄ 3-9.

21. Δευτερονομίου θ΄ 23. Ψαλμοῦ 105, 24 ἑξῆς.

22. Ψαλμοῦ 77, 37.

23. Δευτερονομίου λ΄ 15-20. 28, πρός Ἑβραίους ια΄ 33.

24. Δευτερονομίου κζ΄ 9-26.

ριχοῦς, ἀφοῦ γιά ἑπτά μέρες οἱ Ἰσραηλίτες βάδιζαν τριγύρω τους. Μέ τήν πίστη ἡ πόρνη Ραάβ δέν χάθηκε μαζί μέ τούς ἄπιστους, ἐπειδή εἶχε δεχτεῖ φιλικά τούς κατασκόπους. Χρειάζεται νά συνεχίσω; Δέν θά μέ πάρει ὁ χρόνος νά διηγηθῶ γιά τόν Γεδεών, τόν Βαράκ, τόν Σαμψών, τόν Ἰεφθάε, τόν Δαβίδ, τόν Σαμουήλ καί τούς προφῆτες»[25].

δ΄. Σύμφωνα μέ τίς ἐπαγγελίες τῆς Διαθήκης[26] ἡ παντοδύναμη πιστότητα, δηλαδή ἀξιοπιστία τοῦ Θεοῦ φανερωνόταν πάντοτε στό πλευρό τοῦ Ἰσραήλ, ὅταν ὁ Ἰσραήλ διατηροῦσε τήν πίστη του σ' Αὐτόν. Καί ἑπομένως ἡ διακήρυξη τῶν μεγαλείων τοῦ παρελθόντος, ὡς ἔργο τοῦ ἀόρατου Θεοῦ, ἦταν γιά τόν Ἰσραήλ ὁμολογία μιᾶς πίστεως[27], πού μεταδιδόταν ἀπό τήν μία

25. «*Πίστει τὰ τείχη Ἰεριχὼ ἔπεσε κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. Πίστει Ραὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασι, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης. Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαυΐδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν*» (πρός Ἑβραίους ια΄ 30-32).

26. Δευτερονομίου ζ΄ 7-24. λα΄ 3-8.

27. Δευτερονομίου κστ΄ 5-9. Ψαλμοῦ 77, 105.

γενεά στήν ἄλλη καί ἰδιαίτερα κατά τίς μεγάλες ἐτήσιες ἑορτές[28]. Ἔτσι ὁ λαός δέν ξεχνοῦσε τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ[29].

ε΄. Ἡ πρός Ἑβραίους ἐπιστολή παρουσιάζει τά πρόσωπα ἐκεῖνα πού διακρίθηκαν δείχνοντας ἐμπιστοσύνη στόν Θεό κατά τήν περίοδο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης:

«Πίστη σημαίνει σιγουριά γι᾽ αὐτά πού ἐλπίζουμε καί βεβαιότητα γι᾽ αὐτά πού δέ βλέπουμε. Μ᾽ αὐτήν ἀπέκτησαν κι οἱ προπάτορές μας τήν καλή μαρτυρία.

Μέ τήν πίστη καταλαβαίνουμε ὅτι ὁ Θεός μέ τόν λόγο Του δημιούργησε τό σύμπαν κι ὅτι, συνεπῶς, καθετί πού βλέπουμε δημιουργήθηκε ἀπό κάτι πού δέν φαίνεται.

Ἐπειδή ὁ Ἄβελ πίστευε στόν Θεό, πρόσφερε καλύτερη θυσία ἀπ᾽ τόν Κάιν· μ᾽ αὐτή τήν πίστη θεωρήθηκε δίκαιος ἀπό τόν Θεό, πού ἔδωσε τήν μαρτυρία Του πάνω στά δῶρα Του, καί μ᾽ αὐτήν, ἄν καί πεθαμένος, μᾶς μιλάει ἀκόμη.

Ἐπειδή πίστευε ὁ Ἐνώχ στόν Θεό, μεταφέρθηκε στόν οὐρανό καί δέ γνώρισε θά-

28. Ἐξόδου ιβ΄ 26. ιγ΄ 8. Δευτερονομίου στ΄ 20.
29. Ψαλμοῦ 135.

νατο· δέν τόν ἔβρισκε κανείς στόν κόσμο, γιατί τόν μετέθεσε ὁ Θεός. Ἡ Γραφή μαρτυρεῖ ὅτι πρίν ἀπό τήν μετάστασή του ὁ Ἐνώχ εἶχε εὐαρεστήσει στόν Θεό. Χωρίς ὅμως πίστη εἶναι ἀδύνατο νά εὐαρεστήσει κανείς στόν Θεό, γιατί αὐτός πού πλησιάζει τόν Θεό πρέπει νά πιστεύει ὅτι ὑπάρχει Θεός καί ὅτι ἀνταμείβει ὅσους Τόν ἀποζητοῦν.

Χάρη στήν πίστη του ὁ Νῶε, μολονότι δέν ἔβλεπε ἀκόμη τά πράγματα γιά τά ὁποῖα τόν προειδοποίησε ὁ Θεός, ὑπάκουσε σ' αὐτόν κι ἔκανε τήν κιβωτό, γιά νά σώσει τήν οἰκογένειά του. Ἔτσι κληρονόμησε ἀπό τόν Θεό τήν δικαιοσύνη πού προέρχεται ἀπό τήν πίστη, καί μέ τήν πίστη ἀπέδειξε πόσο ἄξιος καταδίκης ἦταν ὁ κόσμος.

Μέ τήν πίστη ὁ Ἀβραάμ ὑπάκουσε στόν Θεό, πού τόν καλοῦσε νά φύγει γιά τήν γῆ πού θά κληρονομοῦσε, κι ἔφυγε χωρίς νά ξέρει πού πηγαίνει.

Μέ πίστη ἐγκαταστάθηκε στήν γῆ πού τοῦ ὑποσχέθηκε ὁ Θεός, ξένος σέ ἄγνωστη χώρα, ζώντας σέ σκηνές μέ τόν Ἰσαάκ καί τόν Ἰακώβ, πού κι αὐτοί ἦταν κληρονόμοι τῆς ἴδιας ὑπόσχεσης. Κι αὐτό, γιατί περίμενε τήν πόλη πού θά εἶχε στέρεα θεμέλια

καί πού ἀρχιτέκτονας καί δημιουργός της θά ἦταν ὁ Θεός.

Μέ τήν πίστη τοῦ Ἀβραάμ ἀπέκτησε ἀκόμα καί ἡ Σάρρα τήν ἱκανότητα νά δεχτεῖ τό σπέρμα καί νά γεννήσει παρά τήν μεγάλη ἡλικία της, ἐπειδή ὁ Ἀβραάμ θεώρησε ἀξιόπιστο τόν Θεό, πού τοῦ τό ὑποσχέθηκε. Ἔτσι, ἀπό ἕναν ἄνθρωπο πού μάλιστα δέν μποροῦσε πιά νά τεκνοποιήσει ἦρθαν στήν ζωή ἀπόγονοι ἀμέτρητοι ὅπως τά ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, κι ἀναρίθμητοι ὅπως ἡ ἄμμος στήν ἀκροθαλασσιά. Ὅλοι αὐτοί πέθαναν μ' ἐμπιστοσύνη στόν Θεό, χωρίς νά ἔχουν μπεῖ στήν γῆ τῆς ἐπαγγελίας ἁπλῶς τήν εἶδαν ἀπό μακριά, τήν χαιρέτησαν καί διακήρυξαν ὅτι εἶναι ξένοι καί περαστικοί πάνω στήν γῆ. Ἀσφαλῶς, ὅσοι ἐκφράζονται ἔτσι δείχνουν πώς ἐπιζητοῦν μία μόνιμη πατρίδα. Γιατί, ἄν εἶχαν τό νοῦ τους πίσω, στήν χώρα ἀπ' ὅπου εἶχαν φύγει, θά εἶχαν τόν καιρό νά ξαναγυρίσουν. Ἐνῶ τώρα λαχταροῦν μία καλύτερη πατρίδα, δηλαδή ἐπουράνια. Γι' αὐτό καί δέν ντρέπεται ὁ Θεός νά λέγεται Θεός τους γιατί τούς ἑτοίμασε μία μόνιμη πολιτεία.

Μέ τήν πίστη πρόσφερε ὁ Ἀβραάμ τόν Ἰσαάκ, ὅταν δοκιμάστηκε ἀπό τόν Θεό. Αὐ-

τός πού πῆρε τίς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ πρόσφερε τό μονάκριβο γιό του, μολονότι τοῦ εἶχε εἰπωθεῖ: Ἀπό τόν Ἰσαάκ θά προέλθουν οἱ ἀπόγονοί σου. Ὁ Ἀβραάμ σκέφτηκε πώς ὁ Θεός μποροῦσε καί τούς νεκρούς νά ζωντανέψει· μποροῦμε, λοιπόν, νά ποῦμε πώς στήν οὐσία ὁ Ἀβραάμ τόν πῆρε πίσω ἀπό τούς νεκρούς.

Μέ τήν πίστη ὁ Ἰσαάκ ἔδωσε στόν Ἰακώβ καί στόν Ἠσαῦ τίς εὐλογίες του, οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται στίς ὑποσχέσεις πού θά ἐκπληρώνονταν.

Μέ τήν πίστη ὁ Ἰακώβ, ὅταν πέθαινε, εὐλόγησε καί τούς δύο γιούς τοῦ Ἰωσήφ καί προσκύνησε τόν Θεό ἀκουμπώντας στήν ἄκρη τοῦ μπαστουνιοῦ του.

Ἐπειδή πίστευε ὁ Ἰωσήφ, ὅταν πέθαινε, μίλησε γιά τήν ἔξοδο τῶν Ἰσραηλιτῶν κι ἔδωσε ἐντολές γιά τά ὀστᾶ του.

Μέ τήν πίστη οἱ γονεῖς τοῦ Μωυσῆ τόν ἔκρυβαν γιά τρεῖς μῆνες μετά τήν γέννησή του· εἶδαν ὅτι τό βρέφος ἦταν πολύ χαριτωμένο, καί δέν φοβήθηκαν τήν διαταγή τοῦ βασιλιᾶ.

Μέ τήν πίστη ὁ Μωυσῆς, ὅταν πιά μεγάλωσε, ἀρνήθηκε νά ὀνομάζεται γιός τῆς

κόρης τοῦ Φαραώ· προτίμησε νά ὑποφέρει μαζί μέ τόν λαό τοῦ Θεοῦ, παρά ν' ἀπολαμβάνει τήν πρόσκαιρη ἁμαρτωλή ζωή. Θεώρησε μεγαλύτερο πλοῦτο ἀπό τούς θησαυρούς τῆς Αἰγύπτου τόν ἐξευτελισμό, σάν ἐκεῖνον πού ὑπέφερε ὁ Χριστός, γιατί ἀπέβλεπε στήν ἀνταπόδοση.

Μέ τήν πίστη ἐγκατέλειψε τήν Αἴγυπτο, χωρίς νά φοβηθεῖ τήν ὀργή τοῦ βασιλιᾶ, γιατί παρέμενε σταθερός στήν πίστη του στόν ἀόρατο Θεό σάν νά τόν ἔβλεπε.

Μέ τήν πίστη γιόρτασε τό Πάσχα καί ράντισε μέ αἷμα, γιά νά μή θίξει ὁ ἐξολοθρευτής ἄγγελος τά πρωτότοκα παιδιά τῶν Ἑβραίων.

Μέ τήν πίστη πέρασαν τήν Ἐρυθρά θάλασσα σάν νά ἦταν στεριά, ἐνῶ οἱ Αἰγύπτιοι, ὅταν προσπάθησαν, καταποντίστηκαν.

Μέ τήν πίστη ἔπεσαν τά τείχη τῆς Ἱεριχοῦς ἀφοῦ γιά ἑπτά μέρες οἱ Ἰσραηλίτες βάδιζαν τριγύρω τους.

Μέ τήν πίστη ἡ πόρνη Ραάβ δέν χάθηκε μαζί μέ τούς ἀπίστους, ἐπειδή εἶχε δεχτεῖ φιλικά τούς κατασκόπους.

Χρειάζεται νά συνεχίσω; Δέν θά μέ πάρει ὁ χρόνος νά διηγηθῶ γιά τόν Γεδεών, τόν

Βαράκ, τόν Σαμψών, τόν Ἰεφθάε, τόν Δα-
- βίδ, τόν Σαμουήλ καί τούς προφῆτες.

Μέ τήν πίστη κατατρόπωσαν βασίλεια, ἐπέβαλαν τό δίκαιο, πέτυχαν τήν πραγματοποίηση τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Θεοῦ, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσβησαν τήν δύναμη τῆς φωτιᾶς, διέφυγαν τήν σφαγή, ἔγιναν ἀπό ἀδύνατοι ἰσχυροί, ἀναδείχτηκαν ἥρωες στόν πόλεμο, ἔτρεψαν σέ φυγή ἐχθρικά στρατεύματα, γυναῖκες ξαναπῆραν πίσω στήν ζωή τούς ἀνθρώπους τους, κι ἄλλοι βασανίστηκαν ὡς τόν θάνατο, χωρίς νά δεχτοῦν τήν ἀπελευθέρωσή τους, γιατί πίστευαν ὅτι μποροῦσαν ν' ἀναστηθοῦν σέ μία καλύτερη ζωή. Ἄλλοι δοκίμασαν ἐξευτελισμούς καί μαστιγώσεις, ἀκόμη καί δεσμά καί φυλακίσεις, λιθοβολήθηκαν, πριονίστηκαν, πέρασαν δοκιμασίες, θανατώθηκαν μέ μάχαιρα, περιπλανήθηκαν ντυμένοι μέ προβιές καί κατσικίσια δέρματα, ἔζησαν σέ στερήσεις, ὑπέφεραν καταπιέσεις, θλίψεις καί κακουχίες Ð ὁ κόσμος δέν ἦταν ἄξιος νά ἔχει τέτοιους ἀνθρώπους Ð πλανήθηκαν σέ ἐρημιές καί βουνά, σέ σπηλιές καί σέ τρύπες τῆς γῆς.

Ὅλοι οἱ παραπάνω, παρά τήν καλή μαρτυρία τῆς πίστης τους, δέν πῆραν ὅ,τι

τούς ὑποσχέθηκε ὁ Θεός, ὁ Ὁποῖος εἶχε προβλέψει κάτι καλύτερο γιά μᾶς, ἔτσι ὥστε νά μή φτάσουν ἐκεῖνοι στήν τελειότητα χωρίς ἐμᾶς»[30].

30. *«Ἔστι δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι. Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκε τῷ Θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖται. Πίστει Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ εὑρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός· πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ Θεῷ· χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ ὅτι ἔστι καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἔμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. Πίστει παρῴκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον.*

Αὐτή ἡ ἀναφορά καθιστᾶ ἀναπολόγητους τούς Ἰσραηλίτες πού δέν πίστεψαν στόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, ἀλλά καί ἐνισχύει ὅσους ἔχουν ἀγαθή προαίρεση νά ἐμπιστευ-

---

ρὸν ἡλικίας ἔτεκεν, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος. Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσι. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον, ἀφ' ἧς ἐξῆλθον, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι· νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν. Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα, λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγεῖρειν δυνατὸς ὁ Θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. Πίστει περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἠσαῦ. Πίστει Ἰακὼβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησε, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. Πίστει Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. Πίστει

θοῦν τόν Κύριο Ἰησοῦ. Ἐκεῖνοι οἱ δίκαιοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἔδειξαν ἐμπιστοσύνη στόν Θεό γιά τήν ἐπίγεια ζωή καί τήν πατρίδα τους. Οἱ ἅγιοι τῆς Καινῆς Διαθήκης

Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ, μᾶλλον ἑλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν ἐκαρτέρησε. Πίστει πεποίηκε τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς, ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. Πίστει τὰ τείχη Ἰεριχὼ ἔπεσε κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. Πίστει Ραὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασι, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης. Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαυΐδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν, οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων· ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τούς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μα-

ἔχοντας τίς ἀποδείξεις, ὅτι ὁ Θεός πραγματοποιεῖ ὅσα ὑπόσχεται, ἐμπιστεύονται τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, πού θά τούς ὁδηγήσει στήν αἰώνια πατρίδα, τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ Πατέρα.

στίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι» (πρός Ἑβραίους ια΄).

3. Η Πιστη σε Κινδυνο

α΄. Ἡ πίστη τῶν Ἰσραηλιτῶν στόν ἀληθινό Θεό δοκιμάστηκε σκληρά τήν περίοδο ἀπό τήν ἀπελευθέρωσή τους ἀπό τήν δουλεία τῶν Αἰγυπτίων μέχρι τήν ἐξορία στήν Βαβυλώνα. Ὁ Θεός γιά νά βοηθήσει τούς Ἰσραηλίτες νά μείνουν σταθεροί καί ἑδραῖοι στήν πίστη τους καί νά μήν ἐγκαταλείψουν τόν ἀληθινό Θεό ἀνέδειξε τούς Προφῆτες πού κατήγγειλαν τήν εἰδωλολατρία[31], πού καταργοῦσε τήν ἀποκλειστική πίστη στόν Θεό, τήν τυπολατρία[32], πού περιόριζε θανάσιμα τίς ἀπαιτήσεις τῆς πίστεως καί καλ-

31. Ὡσηέ β΄ 7-15, Ἱερεμίου β΄ 5-13.
32. Ἀμώς ε΄ 21, Ἱερεμίου ζ΄ 22 καί ἑξῆς.

λιεργοῦσε τήν ἀναζήτηση τῆς σωτηρίας μέ τήν ἰσχύ τῶν ὅπλων καί ὄχι μέ τήν δύναμη τοῦ Θεοῦ[33].

Ἡ εἰδωλολατρία καί ἡ τυπολατρία ἀπειλοῦσαν τήν ἐμπιστοσύνη τῶν Ἰσραηλιτῶν στόν ἀληθινό Θεό καί τούς παραπλανοῦσαν γιά νά δείχνουν ἐμπιστοσύνη σέ ἀνύπαρκτους θεούς ἤ ἀβέβαιες ἐγκόσμιες δυνάμεις.

β΄. Ὁ Ἡσαΐας ὑπῆρξε ὁ πιό ἐπιφανής ἀπό τούς κήρυκες αὐτῆς τῆς πίστεως στόν Θεό[34]. Ἀνακαλεῖ τόν βασιλιά Ἄχαζ νά ἀποβάλει τόν φόβο καί νά ἐπιδείξει τήν ἤρεμη ἐμπιστοσύνη πρός τόν Θεό[35], πού θά τηρήσει τίς ὑποσχέσεις Του πρός τόν οἶκο τοῦ Δαβίδ[36].

Ἐμπνέει στόν βασιλιά Ἐζεκία τήν πίστη πού θά ἐπιτρέψει στόν Θεό νά σώσει τήν Ἱερουσαλήμ[37].

γ΄. Ἡ πίστη τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπειλήθηκε ἰδιαίτερα κατά τήν ἅλωση τῆς Ἱερουσαλήμ ἀπό τόν Ναβουχοδονόσορα καί τήν ἐξορία

33. Ὡσηέ α΄ 7, Ἡσαΐου λα΄ 1 καί ἑξῆς.
34. Ἡσαΐου λ΄ 15.
35. Ἡσαΐου ζ΄ 4-9, η΄ 5-8.
36. Β΄ Βασιλειῶν 7 καί Ψαλμοῦ 88 21-38.
37. Δ΄ Βασιλειῶν ιη΄-κ΄.

τους στήν Βαβυλῶνα. Ὁ Ἰσραήλ *«πτωχὸς καὶ ἐνδεής»*[38] κινδύνευε νά ἀποδώσει τήν ταλαιπωρία του στήν ἀδυναμία τοῦ Θεοῦ νά τούς προστατέψει ἀπό τούς ἐχθρούς τους καί νά στραφεῖ πρός τούς θεούς τῆς νικήτριας Βαβυλώνας. Οἱ Προφῆτες τότε διακήρυτταν τήν παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰσραήλ[39] πού εἶναι ὁ Δημιουργός τοῦ κόσμου[40] καί ὁ Κύριος τῆς ἱστορίας[41], ὁ σταθερός Βράχος τοῦ λαοῦ Του[42].

Τά εἴδωλα δέν εἶναι τίποτα[43]. Ἐκτός ἀπό τόν Κύριο δέν ὑπάρχει ἄλλος Θεός[44]. Ἀντίθετα λοιπόν πρός τά φαινόμενα ὁ Κύριος ἀξίζει πάντοτε τήν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ Του[45].

δ΄. Τήν πίστη τῶν Ἰσραηλιτῶν στόν ἀληθινό Θεό ἀπειλοῦσαν οἱ ψευδοπροφῆτες

38. Ἡσαΐου μα΄ 17.
39. Ἱερεμίου λθ΄ 27, Ἰεζεκιήλ λθ΄ 14.
40. Ἡσαΐου μ΄ 28 καί ἑξῆς.
41. Ἡσαΐου μα΄ 1-7 καί νδ΄ 24 καί ἑξῆς.
42. Ἡσαΐου μδ΄ 8 καί ν΄ 10.
43. Ἡσαΐου μδ΄ 9-20.
44. Ἡσαΐου μδ΄ 6 καί ἑξῆς, μγ΄ 8-12 καί Ψαλμοῦ 114, 7-11.
45. Ἡσαΐου μ΄ 31 μθ΄ 23.

πού δέν τούς ἐπέτρεπαν νά πειθαρχήσουν στό κήρυγμα τῶν Προφητῶν καί οἱ παράδοξες προοπτικές καί δύσκολες πρακτικές πού ἀπαιτοῦσε ἡ πίστη. Γι' αὐτό παρασύρονταν στήν ἀπιστία καί τήν εἰδωλολατρία.

ε΄. Ἐξαιτίας τῆς ἀπιστίας τῶν Ἰσραηλιτῶν ἡ πίστη γίνεται μία μέλλουσα πραγματικότητα, πού θά δοθεῖ ἀπό τόν Θεό στόν λαό τῆς Καινῆς Διαθήκης πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία, σέ μία κοινότητα μαθητῶν, πού θά τούς ἑνώνει ἡ προσωπική τους πίστη.

4. Ο Κυριος Ιησους Χριστος
το αντικειμενο της πιστεως

Ὁ Θεός ἔστειλε στόν κόσμο τόν Υἱό Του τόν μονογενῆ καί ἀγαπητό, μέ ἀποστολή νά συγκεντρώσει σ' ἕνα νέο λαό, ὅλους ἐκείνους πού θά ἐμπιστεύονται τόν Θεό σέ μία ἄλλη πορεία. Ὁ Υἱός Του ἦρθε στήν γῆ γιά νά ὁδηγήσει τούς ἀνθρώπους στόν οὐρανό καί στήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ Πατέρα.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός ζητεῖ ἀπό τούς μαθητές Του:

α΄. Νά πιστέψουν στόν λόγο Του, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ ἀπόστολος Μᾶρκος·

«Μετά τήν σύλληψη τοῦ Ἰωάννη, ὁ Ἰησοῦς ἦρθε στήν Γαλιλαία καί κήρυττε τό

χαρμόσυνο μήνυμα γιά τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἔλεγε: Συμπληρώθηκε ὁ καθορισμένος καιρός κι ἔφτασε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετανοεῖτε καί πιστεύετε στό χαρμόσυνο αὐτό μήνυμα»[46].

Στήν παραβολή τοῦ σπορέως ὁ Κύριος ἀνέδειξε ἐκείνους «πού ἀκούουν τόν λόγο μέ καλή καί ἀγαθή καρδιά, τόν φυλάσσουν μέσα τους καί καρποφοροῦν μέ ὑπομονή»[47].

β΄. Νά πιστέψουν στά θαύματά Του, πού δείχνουν τήν ταυτότητά Του, τήν προέλευσή Του, τήν ἀποστολή Του, τήν δύναμή Του καί ὅλα τά θεϊκά προσόντα Του. Γι' αὐτό ἀπευθύνθηκε σέ ὅσους ἦταν διστακτικοί λέγοντας:

«Ἄν δέν κάνω τά ἔργα τοῦ Πατέρα μου, μή μέ πιστεύετε. Ἄν ὅμως τά κάνω, ἀκόμα

46. *«Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ λέγων ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ»* (Μάρκου α΄ 14-15).

47. *«Οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ»* (Λουκᾶ η΄ 15).

κι ἄν δέν πιστεύετε σ' ἐμένα, πιστέψτε τουλάχιστον στά ἔργα. Ἔτσι θά μάθετε καί θά ἀναγνωρίσετε ὅτι ὁ Πατέρας ζεῖ μέσα σέ μένα, κι ἐγώ ζῶ μέσα στόν Πατέρα»[48].

Ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά νά ἐκτελέσει ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός ἕνα θαῦμα, ἦταν ἐάν αὐτός πού τοῦ τό ζητοῦσε πίστευε.

Ὁ εὐαγελιστής Ἰωάννης βεβαιώνει, ὅτι πολλοί πίστεψαν στόν Ἰησοῦ βλέποντας τά θαύματα πού ἐπιτέλεσε.

«Κατά τήν παραμονή τοῦ Ἰησοῦ στά Ἱεροσόλυμα γιά τήν ἑορτή τοῦ Πάσχα πολλοί πίστεψαν σ' αὐτόν, βλέποντας τά θαύματα πού ἔκανε»[49].

Πολλοί ἐπίσης, παρά τά θαύματα, δέν πίστευαν, ὅπως βεβαιώνει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης:

«Καί μολονότι εἶχε κάνει τόσα θαύματα

48. *«Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι· εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύσατε, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κἀγὼ ἐν αὐτῷ»* (Ἰωάννου ι΄ 37-38).

49. *«Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει»* (Ἰωάννου β΄ 23).

μπροστά στά μάτια τους, δέν πίστευαν σ' Αὐτόν»[50].

γ΄. Νά πιστεύσουν σ' Αὐτόν.

Στό ἐρώτημα τῶν ἀπορούντων Ἰσραηλιτῶν *«τίς ἄρα οὗτός ἐστι;»* ἡ ἀπάντηση δόθηκε ἀπό τόν ἀπόστολο Πέτρο στήν Καισάρεια τῆς Φιλίππου, πού ἦταν ἡ ἕδρα τῆς Ρωμαϊκῆς διοικήσεως: *«σύ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος»*[51].

δ΄. Ὁ Ἴδιος γίνεται παράδειγμα πίστεως στόν Θεό τελειοποιώντας τήν πίστη τῶν μαθητῶν Του, δείχνοντας μία ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη *«πρὸς τὸν δυνάμενον»* διά τῆς ἀναστάσεως *«σώζειν αὐτόν»*[52].

ε΄. Προέτρεψε τούς μαθητές Του νά ἔχουν ἐμπιστοσύνη στόν ἐπουράνιο Πατέρα πού ἀποβάλλει κάθε μέριμνα καί φόβο.

«Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς στούς μαθητές Του: Γι' αὐτό σᾶς λέω νά μήν ἀγωνιᾶτε γιά

50. «Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν» (Ἰωάννου ιβ΄ 37).

51. Ματθαίου ιστ΄ 16.

52. Πρός Ἑβραίους ε΄ 7.

τήν ζωή σας τί θά φᾶτε καί γιά τό σῶμα σας τί θά ντυθεῖτε. Ἡ ζωή σας εἶναι κάτι σπουδαιότερο ἀπό τό φαγητό, καί τό σῶμα ἀπό τά ροῦχα. Παρατηρῆστε τά κοράκια: οὔτε σπέρνουν οὔτε θερίζουν, καί δέν ἔχουν οὔτε κελάρι οὔτε ἀποθήκη· κι ὅμως ὁ Θεός τά τρέφει. Ἐσεῖς ἀξίζετε πολύ περισσότερο ἀπό τά πουλιά. Ποιός ἀπό σᾶς μπορεῖ μέ τίς φροντίδες του νά προσθέσει ἕναν πήχη στό ἀνάστημά του; Ἄν, λοιπόν, δέν ἔχετε τήν δυνατότητα νά πετύχετε οὔτε τόσο λίγο, γιατί ἀγωνιᾶτε γιά τά ὑπόλοιπα; Παρατηρήσατε τά κρίνα πῶς μεγαλώνουν: δέν κοπιάζουν οὔτε γνέθουν· κι ὅμως σᾶς βεβαιώνω πώς οὔτε ὁ Σολομών σ' ὅλη του τήν μεγαλοπρέπεια δέν ντυνόταν ὅπως ἕνα ἀπ' αὐτά. Κι ἄν ὁ Θεός ντύνει ἔτσι τό ἀγριόχορτο, πού σήμερα ὑπάρχει κι αὔριο τό ρίχνουν στήν φωτιά, σκεφτεῖτε, ὀλιγόπιστοι, πόσο περισσότερο θά φροντίσει γιά σᾶς. Μή σᾶς ἀπασχολεῖ, λοιπόν, τί θά φᾶτε καί τί θά πιεῖτε, καί μήν σᾶς πιάνει ἄγχος. Γιά ὅλα αὐτά ἀγωνιοῦν ὅσοι δέν ἐμπιστεύονται τόν Θεό. Ὁ Πατέρας σας ὅμως ξέρει καλά ὅτι ἔχετε ἀνάγκη ἀπ' αὐτά. Ἐσεῖς νά ἐπιζητεῖτε μόνο τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ, κι ὅλα

αὐτά θ' ἀκολουθήσουν. Μή φοβᾶσαι, τό μικρό μου ποίμνιο. Σ' ἐσᾶς εὐαρεστήθηκε ὁ Πατέρας σας νά δώσει τήν βασιλεία του»[53].

στ΄. Ἡ δοκιμασία τοῦ Πάθους τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἀπαιτεῖ πίστη.

Τά γεγονότα ἀπό τήν σύλληψη τοῦ Κυρίου μέχρι τόν θάνατό Του φόβισαν καί κλό-

53. «*Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ· ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων· πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν*» (Λουκᾶ ιβ΄ 22-32).

νισαν τήν ἐμπιστοσύνη τῶν μαθητῶν Του. Ὁ Κύριος προφήτεψε αὐτόν τόν κλονισμό τους:

«Αὐτή τήν νύχτα ὅλοι σας θά χάσετε τήν ἐμπιστοσύνη σας σέ μένα, ὅπως ἄλλωστε τό λέει ἡ Γραφή: Θά θανατώσω τόν ποιμένα, καί θά σκορπιστοῦν τά πρόβατα τοῦ κοπαδιοῦ. Μετά τήν ἀνάστασή μου ὅμως θά σᾶς περιμένω στήν Γαλιλαία, ὅπου θά πάω πρίν ἀπό σᾶς»[54].

Ὡστόσο ὅμως ἐνίσχυσε τούς μαθητές Του προτρέποντάς τους νά μήν ταραχθοῦν, ἀλλά παρά τά ὅσα θά συμβοῦν νά ἐπιδείξουν ἐμπιστοσύνη στόν Θεό καί στόν Ἴδιο[55].

Ὅμως δέν τούς ἄφησε ἀστήρικτους. Ζήτησε ἀπό τόν ἐπουράνιο Θεό καί Πατέρα νά μήν χάσουν τήν ἐμπιστοσύνη τους στόν Θεό καί στόν Ἴδιο.

54. *«Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ, πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης· μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν»* (Ματθαίου κστ΄ 31-32).

55. *«Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε»* (Ἰωάννου ιδ΄ 1).

«Εἶπε ἐπίσης ὁ Κύριος: Σίμων, Σίμων! Ὁ σατανᾶς ζήτησε νά σᾶς δοκιμάσει σάν τό σιτάρι στό κόσκινο. Ἐγώ ὅμως προσευχήθηκα γιά σένα, νά μή σέ ἐγκαταλείψει ἡ πίστη σου. Κι ἐσύ ὅταν ξαναβρεῖς τήν πίστη σου, στήριξε τούς ἀδελφούς σου»[56].

56. *«Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου»* (Λουκᾶ κβ΄ 31-32).

5. Η Πιστη Της Εκκλησιας

Ὁ Κύριος μετά τήν ἀνάστασή Του ἀπέστειλε τούς μαθητές Του νά κηρύξουν, μέ τήν ἐπισήμανση ὅτι «ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται»[57].

Α΄. Οἱ ἄνθρωποι καλοῦνται νά πιστέψουν στήν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού ἐπισφραγίζει τήν διδασκαλία Του, τήν ἀποστολή Του, τήν διακονία Του, τό ἔργο Του.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπισημαίνει καί τονίζει κατηγορηματικά ὅτι:

57. Μάρκου ιστ΄ 16.

«Ἂν ὁμολογήσεις μέ τό στόμα σου πώς ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Κύριος καί πιστέψεις μέ τήν καρδιά σου πώς ὁ Θεός τόν ἀνάστησε ἀπό τούς νεκρούς, θά βρεῖς τήν σωτηρία. Πραγματικά, ὅποιος πιστεύει μέ τήν καρδιά του ὁδηγεῖται στήν δικαίωση, κι ὅποιος ὁμολογεῖ μέ τό στόμα ὁδηγεῖται στήν σωτηρία»[58].

Β΄. Ἡ πίστη συνίσταται πρίν ἀπ' ὅλα:

α΄. Στήν ἀποδοχή τοῦ κηρύγματος τῶν μαρτύρων τοῦ εὐαγγελίου, ὅπως τονίζει ὁ ἀπόστολος Πέτρος:

«Καί ἀφοῦ ἔγινε πολλή συζήτηση, σηκώθηκε ὁ Πέτρος καί εἶπε: Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐσεῖς γνωρίζετε ἀπό τό περιστατικό τοῦ Κορνηλίου ὅτι πρίν ἀπό πολύ καρό, ὁ Θεός διάλεξε ἀνάμεσα ἀπ' ὅλους ἐμᾶς τούς ἀποστόλους ἐμένα, προκειμένου ν' ἀκούσουν μέ

58. *«Ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν»* (πρός Ρωμαίους ι΄ 9-10).

τό κήρυγμά μου οἱ ἐθνικοί τόν λόγο τοῦ εὐαγγελίου καί νά πιστέψουν»[59].

Τά ἴδια συνιστᾶ καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος στούς Κορινθίους καί κατ' ἐπέκταση σ' ὅλους τούς πιστούς.

«Μ' αὐτό (τό εὐαγγέλιο) καί θά σωθεῖτε, ἐάν τό κρατᾶτε στερεά, ὅπως ἐγώ σᾶς τό κήρυξα, ἐκτός ἄν μάταια καί χωρίς λόγο πιστέψατε»[60].

β΄. Στήν ἀποδοχή τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, πού ὁδηγεῖ στήν σωτηρία.

«Καί αὐτοί δέχθηκαν ὁλόκαρδα καί γεμάτοι χαρά τόν λόγο καί τήν διδασκαλία τοῦ Πέτρου, καί βαπτίστηκαν. Κι ἔτσι προστέθηκαν στά μέλη τῆς Ἐκκλησίας τήν ἡμέρα ἐκείνη περίπου τρεῖς χιλιάδες ἄνθρωποι»[61].

---

59. *«Πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς· ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι»* (Πράξεων ιε΄ 7).

60. *«Δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῆ ἐπιστεύσατε»* (πρός Κορινθίους Α΄ ιε΄ 2).

61. *«Οἱ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λο-*

«Ἐξάγεται λοιπόν ἀπό ὅλα αὐτά ὡς συμπέρασμα, ὅτι ἡ πίστη γεννιέται ἀπό τό κήρυγμα πού ἀκούγεται, καί τό κήρυγμα γίνεται μέ τήν ἀνάπτυξη καί γνωστοποίηση τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ»[62].

«Αὐτοί σκοντάφτουν στόν λόγο τοῦ Εὐαγγελίου, ἐπειδή δέν πειθαρχοῦν σ' Αὐτόν κι ἔτσι ἀκολουθοῦν τόν καταστρεπτικό δρόμο, πού μόνοι τους ἔχουν διαλέξει»[63].

γ΄. Στήν ὁμολογία ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι Κύριος, ὅπως διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος:

«Γι' αὐτό θέλω νά καταλάβετε πώς ὅποιος μιλάει φωτισμένος ἀπό τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ποτέ δέ λέει: Καταραμένος νά εἶναι ὁ Ἰησοῦς· καί κανείς ἐξάλλου δέν μπορεῖ νά πεῖ: Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Κύριος, παρά μόνο μέ τήν φώτιση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»[64].

γον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι» (Πράξεων β΄ 41).

62. *«Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ρήματος Θεοῦ»* (πρός Ρωμαίους ι΄ 17).

63. *«Οἳ προσκόπτουσι τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν»* (Α΄ Πέτρου β΄ 8),

64. *«Διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ»* (πρός Κορινθίους Α΄ ιβ΄ 3),

«Ἂν ὁμολογήσεις μέ τό στόμα σου πώς ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Κύριος καί πιστέψεις μέ τήν καρδιά σου πώς ὁ Θεός τόν ἀνάστησε ἀπό τούς νεκρούς, θά βρεῖς τήν σωτηρία»[65].

Ἡ ἀποδοχή αὐτοῦ τοῦ κηρύγματος σημαίνει γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός ἐκπληρώνει τήν θεία οἰκονομία[66], σημαίνει ἀκόμα, μέ τήν ἀποδοχή τοῦ βαπτίσματος, ὁμολογία τοῦ Πατέρα, τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος[67].

Ἡ πίστη αὐτή, ὅπως ἔχει παρατηρήσει ὁ ἀπόστολος Παῦλος προσφέρει στήν νόηση τούς θησαυρούς τῆς σοφίας καί τῆς γνώσεως πού βρίσκονται ἐν Χριστῷ[68], τήν ἴδια τήν σοφία τοῦ Θεοῦ πού ἀποκαλύπτει τό Πνεῦμα πού τόσο πολύ διαφέρει ἀπό τήν ἀνθρώπινη σοφία[69]. Προσφέρει ἀκόμα καί τήν ἐπίγνωση τοῦ Χριστοῦ καί τῆς ἀγάπης[70].

65. *«Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ»* (πρός Ρωμαίους ι΄ 9).

66. Πράξεων ι΄ 14, ιγ΄ 27-37.

67. Ματθαίου κή΄ 19.

68. Πρός Κολοσσαεῖς β΄ 3.

69. Πρός Κορινθίους Α΄ α΄ 17-31.

70. Πρός Φιλιππησίους γ΄ 8, πρός Ἐφεσίους γ΄ 19.

Πίστη στό Εὐαγγέλιο, σημαίνει ὑπακοή μέ ἐμπιστοσύνη. Αὐτή εἶναι ἡ πίστη τῆς Ἐκκλησίας, πού διακρίνει τούς ἀνθρώπους σ' αὐτούς πού χάνονται καί σ' αὐτούς πού σώζονται.

6. Η Σωτηρια δια Της Πιστεως

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στίς ἐπιστολές του ἔχει διακηρύξει, ὅτι ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου δέν εἶναι ποτέ ὑποχρέωση τοῦ Θεοῦ, ἀλλά χάρη· *«χάριτί ἐστε σεσωσμένοι»*[71]. Εἶναι δωρεά τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ Πατέρα πού γίνεται δεκτή ἀπό τόν ἄνθρωπο μέ τήν πίστη[72]. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος δέν ἀγνοεῖ, ὅτι ἡ πίστη πρέπει νά ἐνεργεῖ[73] μέ ὑπακοή στό Πνεῦμα, πού λαμβάνεται τήν ὥρα τοῦ βαπτίσματος[74].

71. Πρός Ἐφεσίους β΄ 5.
72 Πρός Ρωμαίους δ΄ 4-8.
73. Πρός Γαλάτας ε΄ 6, καί Ἰακώβου β΄ 14-26.
74. Πρός Ρωμαίους στ΄ καί η΄ 1-13. Πρός Γαλάτας ε΄ 13-26,

Ὑπογραμμίζει ὅμως, ὅτι ὁ πιστός δέν μπορεῖ νά καυχηθεῖ γιά τίποτε ἀπέναντι στόν Θεό[75], συνεπῶς καί γιά τήν *«ἑαυτοῦ δικαιοσύνην»*, ἔστω καί ἄν ἡ συνείδησή του δέν τόν ἐλέγχει. Ὀφείλει νά ὑπολογίζει μόνο στόν Θεό. Σ' Αὐτόν πού ἐνεργεῖ *«ἐν ὑμῖν τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν»*[76].

Ὀφείλει νά πραγματοποιεῖ τήν σωτηρία του μετά φόβου καί τρόμου[77], ἀλλά καί μέ μία χαρούμενη ἐλπίδα[78].

75. Πρός Κορινθίους Α΄ δ΄ 4.
76. Πρός Φιλιππησίους β΄ 13.
77. Πρός Φιλιππησίους β΄ 12.
78. Πρός Ρωμαίους ε΄ 1-11, η΄ 14-39.

7. Πιστη Μεχρι Θανατου

Μπροστά στούς ἐπερχόμενους πνευματικούς ἀγῶνες μέχρι τά ἔσχατα ἡ Ἀποκάλυψη παροτρύνει τούς πιστούς στήν μέχρι θανάτου *«ὑπομονὴ καὶ πίστη τῶν ἁγίων»*.[79]

«Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς»[80].

Ἡ πίστη αὐτή στηρίζεται σ' Ἐκεῖνον πού ἔχει πεῖ *«ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων»*[81].

Τήν Ἡμέρα λοιπόν πού θά ἔρθει τό τέλος τῆς περιόδου τῆς πίστεως θά δοῦμε τόν Θεό *«καθὼς ἐστί»*. Τότε θά ἀνακηρυχθεῖ

79. Ἀποκαλύψεως ιγ΄ 10.
80. Ἀποκαλύψεως β΄ 10.
81. Ἀποκαλύψεως α΄ 18.

ὅτι «*αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον ἡ πίστις ἡμῶν*[82].

«Χωρίς ὅμως πίστη εἶναι ἀδύνατο νά εὐαρεστήσει κανείς στόν Θεό, γιατί αὐτός πού πλησιάζει τόν Θεό πρέπει νά πιστεύει ὅτι ὑπάρχει Θεός καί ὅτι ἀνταμείβει ὅσους τόν ἀποζητοῦν»[83].

82. Ἰωάννου Α΄ ε΄ 4.

83. «Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ ὅτι ἔστι καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται» (πρός Ἑβραίους ια΄ 6).

Ἐπίλογος

Στήν ἐποχή τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ οἱ σύγχρονοί Του Ἰουδαῖοι ζητοῦσαν ἀπό Ἐκεῖνον σημάδι, δηλαδή ἀπόδειξη γιά νά πιστέψουν σ' Αὐτόν, ὅτι εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, ὁ Μεσσίας.

Ὁ Κύριος μας δέν ἀπέφυγε νά τούς δώσει μέ τά θαύματά Του καί τήν διδασκαλία Του τίς ἀποδείξεις πού ζητοῦσαν.

Ἐκεῖνοι ὅμως ζητοῦσαν κάτι ἄλλο ἀνώτερο καί πειστικότερο ἀπό αὐτά τά θαύματα, πού παρόμοια εἶχαν ἐπιτελέσει καί ἄλλοι ἐπιφανεῖς θρησκευτικοί ἄνδρες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ Κύριος τότε τούς ἀνέφερε, ὅτι θά πεθάνει καί θά ἀναστηθεῖ μετά τρεῖς ἡμέρες (Ματθαίου ιβ΄ 38-42· Ἰωάννου β΄ 18-22).

Σημειώνει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης ὅτι:

«Μολονότι εἶχε κάνει τόσα θαύματα μπροστά στά μάτια τους, δέν πίστευαν σ' Αὐτόν, ἔτσι ὥστε νά ἐπαληθευτοῦν τά λόγια πού εἶχε πεῖ ὁ προφήτης Ἠσαΐας: Κύριε, ποιός πίστεψε στό μήνυμά μας; Σέ ποιόν φανέρωσε ὁ Κύριος τήν δύναμή του; Ὁ Ἠσαΐας εἶχε πεῖ ἐπίσης γιά ποιό λόγο αὐτοί δέν μποροῦσαν νά πιστέψουν: Ὁ Θεός τύφλωσε τά μάτια τους καί σκότισε τό νοῦ τους, ἔτσι πού νά μή δοῦνε μέ τά μάτια τους, καί μέ τόν νοῦ τους νά μήν καταλάβουν, κι ἐπιστρέψουν σ' ἐμένα καί τούς γιατρέψω»[84].

Γι' αὐτό ὁ Κύριος ἐπεσήμανε στόν ἀπιστοῦντα μαθητή Του Θωμᾶ:

«Πείστηκες ἐπειδή μέ εἶδες μέ τά μάτια

84. *«Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπε· Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ καί ἐπιστρέψουσι, καί ἰάσομαι αὐτούς»* (Ἰωάννου ιβ΄ 37-40).

σου· μακάριοι εἶναι ἐκεῖνοι πού πιστεύουν χωρίς νά μέ ἔχουν δεῖ»[85].

Οἱ ἄνθρωποι θέλουν νά δοῦν γιά νά πιστέψουν.

Ὁ Χριστός ἀντίθετα ζητεῖ νά πιστέψουν γιά νά δοῦν.

85. «*Ὅτι ἑώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες*» (Ἰωάννου κ΄ 29).

Ἐκδοτική Παραγωγή

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.
Ἀρδηττοῦ 12-16, 116 36 Ἀθήνα
Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.7033
www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr